

DANK-BEDE

Voor aardschen zegen niet, mijn God, wil 'k meest U danken;
 Niet voor Uw gouden zonschijn, stralende in den hof
 Mijs levens, waar ik blij om bloesemende ranken
 In jonge vreugd mij koesterde, en zong Uw lof.

Niet voor den arbeid ook, dien 'k dankbaar uit Uw handen
 Aanvaardde en blij verrichtte en noode glippen liet,
 Als 't avondduister viel op sluimerende landen,
 Waar spade en ploegschaar wacht op 's werkers morgenlied.

Voor wat mij 't naast U bracht, zij 't hoogste Gij geprezen! —
 Toen Gij met teedre zorg leed's schaduw voor mij zocht,
 Erkende-ik in Uw doen de loutring van mijn wezen,
 Uw heerlijk doel U nader komen mocht.

Houd dicht in Uw nabijheid mij, o eeuwge Vader!
 Broos is mijn willen, feilbaar steeds wat ik verricht,
 Tóch gloeit mijn hart voor U! Breng heilgend het U nader —
 't Zij voor mijn levensgroei Gij schaduw kiest of licht!

E. v. O.

KERSTBOEK

"NEUTRALE" KERSTBOEKEN VERSCHENEN EN
 verschijnen er verschillende. Een paar jaar geleden
 waagde de Uitgever Callenbach te Nijkerk het met een
 Christelijk. En het blijkt, dat een dergelijke uitgave naar
 veler wensch was. Thans verscheen het Derde, samengesteld
 en onder redactie van P. J. Risseeuw.

"Heengaan in vrede." — Met dit mooie bijschrift bij de
 kunstplaat „Simeon in den Tempel" opent ditmaal het „Chris-
 telijk" Kerstboek. Dr. Dijk wijst hier in keurigen vorm, met
 een rijkdom van gedachten, op de tegenstelling tusschen
 ouderdom en jeugd, tusschen den grijzen Simeon en het
 Kindeke Jezus, tusschen sterven en leven, tusschen het oude,
 dat voorbijgaat en het eeuwige nieuwe. „De tegenstelling is
 wel treffend. Om het Kindeke Jezus schaart God de ouden.
 Want het oude is door Christus voorbijgegaan. Het is alles,
 alles nieuw geworden." De taal is een enkele maal wel wat
 gezwollen, maar het geheel maakt grooten indruk.

Van geheel anderen aard is het belangrijke artikel van den
 heer Hana (die ook zoo fraai den omslag ontwierp) over
 „Het winterlandschap in de schilderkunst," op plaatpapier
 gedrukt, met reproducties naar schilderijen. Hoogst interes-
 sant is het verschild in opvatting van het winterlandschap
 vroeger en nu. „Ge hoeft maar even de bijgaande platen te
 doorbladeren, om met eigen oogen te zien, dat de loop der
 schilderkunst van zestienhonderd en daaromtrent naar negen-
 tienhonderd en daaromtrent een loop is: uit de wereld van
 spel, vermaak en lawaaiigheid, naar de wereld van geruchtlooze
 eenzaamheid en stil gepeins." We vragen ons af: keert de
 twintigste eeuw weer terug tot hetgeen de zestiende ons bood,
 maar dan in nieuwe banen geleid? Zal onze hedendaagsche
 wereld van spel, vermaak en lawaaiigheid ook straks te zien
 zijn in onze teekeningen en schildertijen?

Voorts bevat dit „Kerstboek" belletrie, — behalve dan
 een paar niet boven het gewone uitgaande verzen van Wa-
 genaar, en een zeer goede muzikale bijdrage van Catharina
 van Rennés, als toonzetting op de schoone woorden van
 Jacqueline E. van der Waals „Die mijns herten vrede zijt..." —
 We tellen een twaalftal novellen. Zoodoende is het Kerst-
 boek een schetsenbundel geworden. De heer Risseeuw heeft
 hier beslist Christelijke, over het geheel genomen hoogstaande
 lectuur bijeenverzameld. Kortere verhalen worden gaarne
 gelezen in onzen drukken tijd; ze kunnen veel nut doen.
 We wijzen op de fijn-gevoelde schets „Tom" van Wilma;
 op de ontroerende vertelling van Juffrouw de Liefde „Een
 van deze kleinen," op het echt-mooie, veelzeggende verhaal
 „Sneeuw" van Ulfers, den Oostloorn-schrijver. (De leer in
 deze laatste vertelling is niet altoos zuiver, maar om dogma-
 tiek moet men zoo'n schets ook niet lezen.) We zouden zoo
 gaarne op méér wijzen; maar onze ruimte laat het niet toe.

Vergun ons daarom u aan te raden, in te teekenen op de
 Christelijke Bibliotheek van Callenbach, welke juist haar
 dertigjarig jubileum viert. Behalve dit uitnemende Kerst-
 boek krijgt ge in den loop van 1927 eenige mooie boek-
 werken, waaronder een hoogst belangrijk verhaal van een
 onzer medewerkers, den heer Q. A. de Ridder.

J. N. V.

VAN LANG VERVLOGEN DAGEN

IEDEREEN KENT DE AMERSFOORTSCHE
 kei. Dat groote blok graniet, dat bij den ingang
 van een der hoofdstraten van Amersfoort ligt,
 waaraan de inwoners van Amersfoort den naam van
 keitrekkers te danken hebben. Waar is die kei
 vandaan gekomen? Natuurlijk ergens uit den bodem
 in de buurt van Amersfoort. Dat is zoo klaar als een
 klontje. Maar hoe is die kei daar verdwaald geraakt?
 Want dat hij verdwaald is, dat kun je heel goed zien.

Zulke erratische of zwerfblokken hebben reeds lang
 de aandacht van de menschen getrokken. Hoe kwamen
 ze er toch?

Eerst heeft men aan groote stroomen gedacht, die
 in hun vaart deze groote blokken zouden hebben mee-
 gesleurd. Maar dat moeten dan wel heel sterke stroomen
 zijn geweest.

Later heeft men zulke groote blokken ook leeren kennen
 in de Zwitsersche Jura op ruim 600 meter hoogte, en daar
 konden ze toch niet door stroomend water zijn gebracht.

De eerste, die aan het vraagstuk van deze zwerf-
 blokken een oplossing heeft gegeven, is de Duitsche
 aardrijkskundige Johann Friedrich Wilhelm Charpentier
 geweest, die op de gedachte gekomen is, dat deze
 blokken niet door water maar door ijs zijn vervoerd.
 Hij heeft daarop de theorie van den ijstijd gegrond,
 of zooals hij ook wel genoemd wordt: het diluvium.
 De periode van het diluvium gaat aan de periode,
 waarin we nu leven, die van het alluvium, onmiddellijk
 vooraf. Deze beide perioden samen noemt men: het
 Quartair. Deze volgde op de warme tertiaire periode.
 In den ijstijd waren niet alleen de Alpen, maar ook
 andere streken der aarde aan een sterker vrijzing
 onderworpen dan nu. De grootere en kleinere gletschers,
 die men nu nog op het hooggebergte vindt, zijn maar
 betrekkelijk kleine, want de Jastedaler Brae, de
 groote gletscher, dien we bezocht hebben op onze Noor-
 sche reis, heeft nog een lengte van 160 Kilometer bij
 een breedte van 60 Kilometer. Dat wil zeggen, dat deze
 gletscher, als we hem naar Nederland konden over-
 brengen, zou beslaan een oppervlakte van Zandvoort
 tot aan de Oostgrens in de lengte en van Amsterdam
 tot aan Den Bosch in de breedte. Hij zou dus een goed
 deel van Noord-Holland, geheel Zuid-Holland, een deel
 van Zeeland, geheel Utrecht, een deel van Brabant,
 geheel Gelderland en Overijsel bedekken.

Hoe weet men dat nu, dat er zooveel landen onder
 het ijs hebben gezeten? Dat kan men nog aan die
 landen zelf zien. Talrijke berglanden dragen nog de
 duidelijkste sporen van deze vergletschering. Ook al is
 er nu geen spoor van ijs meer te vinden. Vooral Ame-
 rika en Noord-Europa zaten onder het ijs. In Europa
 reikte de gletscher van het massieve Skandinavische
 Bergland tot in Midden-Rusland en Duitschland.

Welke sporen heeft nu deze ijsperiode in de opper-
 vlakte van de aardkorst achtergelaten? Om dat te kun-
 nen zien, moeten we eerst eens een gletscher gaan
 bekijken. Dat hebben we van Beifonn uit gedaan.
 We zijn naar den Bar Brae gegaan. Dat was een
 tocht. 's Morgens vroeg gingen we al weg. Vroeg, dat
 wil zeggen vroeg voor Noorwegen. Daar slaapt men
 lang. Men ontbijt er in den regel niet voor negen uur.
 Onze auto's brachten ons veilig en gemakkelijk over het
 hooggebergte. Den vorigen dag hadden we reeds een
 klein stukje te voet gedaan, om ten minste het karakter
 van het hooggebergte eens op ons gemak te kunnen
 zien. In groote windingen waren we omhoog geklommen,